

Debattartikel från Utrikesdepartementet

STOCKHOLMSINITIATIVET - ETT FÖRNYAT ENGAGEMANG FÖR KÄRNVAPENNEDRUSTNING

Publicerad 05 juli 2021

”Ett kärnvapenkrig kan inte vinnas och får aldrig utkämpas”. Den 16 juni bekräftade USA:s president Biden och Rysslands president Putin återigen denna grundläggande sanning som först framfördes av deras föregångare, Reagan och Gorbatsjov, när kalla kriget nådde sin sista höjdpunkt. Då markerade orden inledningen på ett amerikanskt-sovjetiskt engagemang för rustningskontroll som var till gagn för hela mänskligheten. Nu ingjuter de nytt hopp om att världen ska återuppta arbetet för kärnvapennedrustning.

Mer än någonsin tidigare behöver vi framsteg. Under de senaste åren har vi sett avtal om kärnvapennedrustning och icke-spridning gå förlorade. Förnyade spänningar och misstro mellan globala stormakter har förhindrat ytterligare minskningar av kärnvapenarsenalerna under de senaste åren. Avtalet om medeldistanskärnvapen (INF-avtalet), som var ett av de grundläggande verktygen för rustningskontroll, upphörde att gälla 2019. Tekniska framsteg ökar komplexiteten, medför nya risker och kan till och med leda till en ny kapprustning. Och vi måste fortsätta att helhjärtat ägna vår uppmärksamhet åt regionala spridningsutmaningar som Iran och Nordkorea.

Mot den här bakgrunden vill de 16 länderna från olika delar av världen som deltar i Stockholmsinitiativet för kärnvapennedrustning blåsa nytt liv i diplomatin, stärka icke-spridningsfördraget NPT och se till att utvecklingen

på vägen mot nedrustning går framåt. För mänsklighetens bästa måste vi se till att kärnvapen aldrig används igen.

Under en serie ministermöten i Stockholm, Berlin, Amman och nu i Madrid har vi tagit fram mer än 20 konkreta förslag för att stärka icke-spridningsfördraget och genomförandet av nedrustningsmålen inför den kommande översynskonferensen. Det är glädjande att det nya Start-avtalet förlängdes tidigare i år, att det finns utsikter till nya samtal mellan Ryssland och USA om framtiden för rustningskontroll och riskreducerande åtgärder och att det på högsta politiska nivå finns en ny strävan om återhållsamhet, vilket USA:s och Rysslands presidenter gav uttryck för förra månaden i Genève. I våra förslag tog vi bland annat upp detta som steg på vägen.

Lika mycket som vi välkomnar dessa framsteg uppmuntrar vi kärnvapenstaterna att ta ytterligare konkreta steg för nedrustning. Dessa kan innefatta att minska kärnvapnens roll i politik och doktriner, minimera risken för konflikter och oavsiktlig användning av kärnvapen, ytterligare minska innehaven och bidra till nästa generations rustningskontrollarrangemang.

Vi måste, en gång för alla, få ett slut på kärnsprängningar genom att säkerställa att fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar träder i kraft, lösa upp knutarna i förhandlingarna om ett fördrag om förbud mot framställning av klyvbart material för militära ändamål och utveckla stabila och trovärdiga funktioner för verifiering av kärnvapenedrustning. Vi behöver således lära av historien och därigenom bygga för framtiden. Som ett led i det kommer vi att intensifiera vårt arbete med drabbade samhällen, däribland Hiroshima och Nagasaki, och vårt engagemang för den yngre generationen. Vi kommer även att verka för att kvinnor fullt och på lika villkor ska delta i beslutsprocesser inom kärnvapenedrustning och för att jämställdhetsperspektivet fullt ut ska integreras i arbetet.

Därför träffas vi, de länder som deltar i Stockholmsinitiativet, i Madrid den 5 juli för att bekräfta vårt bestämda engagemang för framsteg inom kärnvapenedrustning och för att ta nästa steg i den riktningen.

Vid vårt senaste möte i Amman sa FN:s generalsekreterare António Guterres: ”Tagna var för sig företräder ni olika regioner. Sammansatta är ni företrädare för ett kollektivt engagemang för en kärnvapenfri värld.” Vi uppmanar andra länder att bli en del av detta initiativ.

Undertecknat av Ann Linde, Sveriges utrikesminister, Heiko Maas, Tysklands utrikesminister och Arancha González Laya, Spaniens

utrikesminister.

I Stockholmsinitiativet för kärnvapennedrustning deltar Argentina, Etiopien, Finland, Indonesien, Japan, Jordanien, Kanada, Kazakstan, Nederländerna, Nya Zeeland, Norge, Sydkorea, Schweiz, Spanien, Sverige och Tyskland.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Gemensam debattartikel av 18 utrikesministrar om kampen för att de som begått brott i Syrien inte ska gå ostraffade

Publicerad 31 mars 2021

Publicerad 31 mars 2021.

Det är nu tio år sedan som miljontals syrier gick ut på gatorna i Dara, Aleppo och Damaskus och krävde demokrati och respekt för sina grundläggande fri- och rättigheter. Regimens brutala bemötande blev startskottet till ett rent kriminellt agerande och en av de värsta humanitära kriserna sedan andra världskriget som under ett decennium har resulterat i att fler än 400 000 människor har dött och oräkneliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna har begåtts.

Mer än halva den syriska befolkningen har tvingats lämna sina hem, och fler än 6 miljoner människor har tvingats fly sitt hemland för att undkomma regimens grymheter. Tiotusentals har blivit tvångsbortförda och deras familjer vet inget om vad som hänt dem eller var de finns.

Den syriska regimen har upprepade gånger använt kemiska vapen mot den egna befolkningen, något som FN och OPCW (Organisationen för förbud mot kemiska vapen) konstaterat står bortom allt tvivel. Regimen har konsekvent vägrat att lämna redogörelser till internationella utredningsinsatser, men de som överlevt regimen attacker vittnar om vad de sett och utsatts för.

Vi kommer inte att stå tysta inför de grymheter som har ägt rum i Syrien, för vilka regimen och dess utländska understödjare bär huvudansvaret. Flera av dessa brott, inbegripet de som har begåtts av Daesh och andra väpnade

grupper, kan utgöra krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten. Det är allas skyldighet att bekämpa straffrihet, kräva att ansvar utkrävs för de brott som begåtts i Syrien, oavsett av vem, och att kämpa för att förövarna inte ska gå ostraffade.

Detta handlar om rättvisa för offren. Med tanke på brottens allvar fortsätter vi att kräva att Internationella brottmålsdomstolen ska ges tillåtelse att utreda misstänkta brott begångna i Syrien och åtala förövarna. För att motverka planerna från de som blockerar att säkerhetsrådet hänskjuter frågan till den Internationella brottmålsdomstolen arbetar vi för att se till att fakta dokumenteras till dess att behörig domstol kan pröva dem. Därför stödde vi inrättandet av den internationella, opartiska och oberoende mekanismen (IIM) som samlar in och bevarar bevis i Syrien för framtida utredningar. De här insatserna är grundläggande för vad vi vill åstadkomma. Vi stödjer även det arbete som utförs av FN:s oberoende internationella undersökningskommission som dokumenterar kränkningar av de mänskliga rättigheterna under Syrienkonflikten.

Det är helt avgörande att dessa kränkningar, som är så grundligt dokumenterade, omedelbart upphör. Vi är även fast beslutna om att se till att alla internationella normer efterlevs till skydd för alla syriers rättigheter, vilket det nederländska initiativet om att ställa Syrien till svars för brott mot FN:s konvention mot tortyr är ett tydligt exempel på. Nationella rättsliga myndigheter spelar en viktig roll i detta sammanhang, och i flera länder har rättsliga förfaranden redan inletts. Åtal har väckts och domar har redan meddelats i flera av våra länder. Redan 2016 väcktes åtal i Sverige för grova brott som begåtts i Syrien. Förra månaden meddelade en domstol i Koblenz i Tyskland en historisk första dom mot en före detta anställd vid den syriska underrättelsetjänsten för medverkan till brott mot mänskligheten. Rättsliga förfaranden pågår även i Frankrike och nyligen gjordes en anmälan i Paris avseende de attacker med kemiska vapen som den syriska regimen har gjort sig skyldig till mot den egna befolkningen.

EU har antagit riktade sanktioner mot personer och enheter som har nära samröre med den regim som ligger bakom förtrycket av den syriska befolkningen. Vi avvisar regimens påstående om att dessa sanktioner är orsaken till den syriska befolkningens lidande. Det är regimens flagranta misskötsel och vanstyre av ekonomin som har skapat den ekonomiska kris som syrierna nu står inför.

I dagsläget behöver vi även få till stånd lösningar på den tragiska situationen för frihetsberövade och de fler än 100 000 personer som försvunnit. FN

måste ägna all den kraft som krävs för att uppnå konkreta resultat, först och främst från den syriska regimens sida.

Att kämpa för att de skyldiga inte ska gå ostraffade är inte bara en principfråga, det är också en absolut moralisk och politisk nödvändighet, och en fråga om internationell säkerhet. Användningen av kemiska vapen utgör under alla omständigheter ett hot mot internationell fred och säkerhet. Vid kemiska attacker har vi mobiliserat alla de expertinstitutioner som slår vakt om förbudet mot kemiska vapen. Expertgrupper från OPCW har genomfört fullständigt oberoende utredningar. För att fullborda detta omfattande arbete lanserade vi det internationella partnerskapet mot straffrihet för användning av kemiska vapen som nu samlar 40 stater och EU. Initiativet har gjort det möjligt att fördöma de som är inblandade i utvecklingen eller användningen av kemiska vapen. Vi kommer att fortsätta till dess att de har straffats för sina brott.

Slutligen: kampen mot straffrihet är en förutsättning för att återuppbygga en varaktig fred i Syrien. Utan ett fullständigt och verifierbart slut på brott mot och kränkningar av de mänskliga rättigheterna finns inget hopp om framtiden för Syriens befolkning. Utan ansvarsutkrävande för de brott som har begåtts kommer Syrien inte att kunna försonas med sitt förflutna.

Vi lovordar de heroiska insatserna från människorättsförsvarare, personal från icke-statliga organisationer och det civila samhället som riskerar sina liv för att lyfta fram sanningen om de brott som begåtts i Syrien. Där det är möjligt erbjuder vi dem skydd, och våra brottsbekämpande och rättsliga myndigheter arbetar aktivt för att lagföra dem som är ansvariga för allvarliga brott.

De grymheter som präglat detta decennium måste föras fram i ljuset. Rättvisa för offren är nödvändigt för att återuppbygga ett stabilt och fredligt Syrien, med en trovärdig och hållbar politisk lösning som grund, i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 2254.

Våra länder är fast beslutna att se till att de som gjort sig skyldiga till krigsförbrytelser och tortyr inte ska gå ostraffade. Deras brott kommer inte att segra över den syriska befolkningens strävan efter värdighet och rättvisa.

Artikeln har undertecknats av utrikesministrarna i Sverige, Belgien, Bulgarien, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Irland, Italien, Lettland,

Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Slovenien och Österrike.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

DEBATTARTIKEL AV NORDISKA MINISTRAR: Mänskliga rättigheter och demokrati avgörande i den globala kampen mot covid-19

Publicerad 14 september 2020

Covid-19-pandemin hotar att påskynda den globala utvecklingen med tillbakagång för demokratin och minskad respekt för mänskliga rättigheter. Den förstärker rådande ojämlikheter och slår hårdast mot de som redan är marginaliserade, kuvade av diskriminering och lever i fattigdom.

Regeringarna i Norden förespråkar att pandemin måste bemötas med internationell samverkan, solidaritet, mänskliga rättigheter och demokrati. Motåtgärder som inte är väl avvägda kan leda till allvarliga och långtgående återverkningar på de mänskliga rättigheterna och demokratin. Vi är oroadе över att vissa regeringar utnyttjar situationen och låter pandemin bli en förevändning för att kränka mänskliga rättigheter, begränsa demokratiutrymmet och rita om den globala spelplanen.

Som tur är har vi sett världssamfundet agera. FN:s generalsekreterare António Guterres har tagit ett första steg genom att uppmana till ett världsomspännande vapenstillestånd för att dämpa pandemin, och genom att sätta mänskliga rättigheter i förgrunden. FN:s system för mänskliga rättigheter, systemet för humanitärt bistånd och utveckling samt Världshälsoorganisationen har gått i spetsen i arbetet för att ta itu med brännande utmaningar som covid-19 fört med sig.

Som stöd till dessa insatser verkar våra fem regeringar för att säkerställa att

mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet sätts i centrum för de omedelbara och långsiktiga globala motåtgärderna. Vi behöver komma tillbaka på ett bättre och mer klimatvänligt sätt och vi är redo att visa ledarskap för att stärka det internationella samarbetet under de kommande åren.

Det kommer att kräva att vi gör fyra saker:

Vi behöver kraftsamla internationellt – covid-19-pandemin är en kris för mänskligheten som snabbt är på väg att bli en kris för de mänskliga rättigheterna och för demokratin. I och med åtagandena i de globala hållbarhetsmålen har världssamfundet lovat att inte lämna någon på efterkälken. Vi behöver stå fast vid detta åtagande och säkerställa att alla åtgärder respekterar mänskliga rättigheter.

Vi behöver säkerställa öppenhet och tillgång till tillförlitlig information. Oberoende medier och civila samhället, inklusive människorättsförsvarare, måste skyddas och stödjas. Deras granskningar och rapportering bidrar till ansvarsutkrävande. Det är också oerhört viktigt att bemöta desinformation och propaganda, och att samarbeta tätt med media, teknikföretag och privata sektorn samt med civila samhället och andra berörda aktörer.

Vi behöver säkerställa att de globala motåtgärderna innehåller ett genusperspektiv. Pandemin medför att sexuellt och könsbaserat våld ökar. Dessutom har åtnjutandet av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) – som tillgång till moderna preventivmedel, säker och laglig abort och sex- och samlevnadsundervisning – försämrats radikalt.

De påfrestningar som covid-19 har inneburit för hälso- och sjukvårdssystem får inte användas som ursäkt för att begränsa stöd och hjälp inom sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter för alla kvinnor och flickor. Vi står enade för att korrigera strukturell diskriminering och fortsätter att främja kvinnors ekonomiska och politiska egenmakt och deras fullständiga och jämlika åtnjutande av mänskliga rättigheter, inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Slutligen behöver vi fortsatt vara observanta och säkerställa att internationella normer och principer inte förskjuts. Inga åtgärder mot covid-19 får undergräva internationell rätt eller demokratin och dess institutioner.

Det är hög tid att kraftsamla för att skydda och stärka det multilaterala

systemet och den regelbaserade världsordningen. De multilaterala institutionerna behöver politiskt och ekonomiskt stöd. Allmänhetens förtroende för demokratin och dess institutioner behöver förstärkas.

Under fredagen samtalade vi med ansvariga företrädare för FN, EU, Europarådet, Unesco, OSSE och det civila samhället. Tillsammans går vi från ord till handling och tar täten i arbetet med att säkerställa att mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet är centrala när världen bemöter pandemin.

Vi delar gärna med oss av hur vi i Norden bygger förtroende genom att kombinera ledarskap med öppenhet, och samarbete mellan nationella och lokala myndigheter och civila samhället. Vi kommer även att uttrycka våra åsikter och dela med oss av våra erfarenheter när vi ser att mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet hotas.

Åtgärder mot pandemin får inte ske till priset av försvagad demokrati och kränkningar av mänskliga rättigheter. En demokratisk, jämställd och människorättsbaserad ansats är tvärtom central för att bekämpa covid-19 och förverkliga Agenda 2030.

Danmark:

Utrikesminister Jeppe Kofod

Ministern för utvecklingssamarbete Rasmus Prehn

Finland:

Utrikesminister Pekka Haavisto

Ministern för utvecklingssamarbete och utrikes handel Ville Skinnari

Island:

Utrikesminister och ministern för internationellt utvecklingssamarbete
Gudlaugur Thór Thórdarson

Norge:

Utrikesminister Ine Eriksen Søreide

Ministern för internationell utveckling Dag-Inge Ulstein

Sverige:

Utrikesminister Ann Linde

Ministern för internationellt utvecklingsamarbete Peter Eriksson

Regeringskansliet

Debattartikel från Statsrådsberedningen, Utrikesdepartementet

Debattartikel av Stefan Löfven och Ann Linde om kärnvapenedrustning

Publicerad 06 augusti 2020

Dagens Nyheter publicerade i dag den 6 augusti, 75 år sedan en atombomb fälldes över staden Hiroshima i Japan, en debattartikel av statsminister Stefan Löfven och utrikesminister Ann Linde. I artikeln meddelar de att tio miljoner kronor kommer att avsättas årligen för inrättandet av ett kunskapscentrum om kärnvapenedrustning, med uppgift att bedriva tvärvetenskaplig forskning och utbildning på området.

Statsministern och utrikesministern skriver att Sverige under lång tid haft världsledande forskning och expertis om kärnvapenedrustning och att regeringen nu tar steg för att ytterligare stärka och bredda denna kunskap, eftersom kunskap är förutsättningen för ett trovärdigt engagemang.

”En internationell politisk kraftsamling för att bevara och utveckla dessa avtal är det bästa sättet att hedra minnet av de hundratusentals offren från Hiroshima och Nagasaki. Att värna mänskligheten och vår planets gemensamma säkerhet är vår plikt och skyldighet, något den svenska regeringen kommer försätta att driva på för.” skriver de.

Debattartikeln i sin helhet på Dagens Nyheters webbplats

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Ministrar: Globalt samarbete bör stärkas

Publicerad 20 april 2020

Debattartikel av utrikesminister Ann Linde, minister för internationellt utvecklingssamarbete Peter Eriksson och utrikeshandelsminister med ansvar för nordiska frågor Anna Hallberg. Publicerad i Svenska dagbladet den 20 april 2020.

Coronakrisen är inte en tid för mindre samarbete, stängda dörrar eller protektionism. Nu är en tid för mer internationellt samarbete, skriver ministrarna Ann Linde, Peter Eriksson och Anna Hallberg.

Internationellt samarbete behövs i krishantering. Coronavirusets spridning och dess konsekvenser ställer oss alla inför en svår prövning. Världen befinner sig i krishanteringsläge. I land efter land har krispaket lanserats. Gränser har stängts och flyg ställts in. De internationella systemen utmanas. Vi vet att det krävs internationellt samarbete för att besegra coronapandemin och dess konsekvenser. Det internationella arbetet måste också upprätthållas för att skydda demokratiska och fria samhällen och för att säkra handeln och jobb i Sverige.

Den snabba spridningen av coronaviruset visar hur tätt länder är sammanlänkade. Det är inte konstigt att världens länder initialt fokuserat på att hantera den akuta situationen i sina egna länder. Det är varje regerings främsta uppdrag att säkerställa sina medborgares trygghet och välmående. Men virus bryr sig inte om landsgränser. Hur det går i andra länder påverkar oss.

Det finns krafter som vill dra nytta av situationen. I det vakuum som nu breder ut sig när det normala, strukturerade internationella utbytet saktar in

eller pausas ser vi en risk att odemokratiska krafter tar vid. Vissa ser en möjlighet att försvaga internationella samarbeten och rita om den globala spelplanen.

Världen tar inte paus. Vi ska driva på för våra värderingar och intressen – både under och efter coronakrisen. Sverige fortsätter att driva på för säkerhet, demokrati och mänskliga rättigheter, vi kommer fortsätta att ge 1 procent av vårt BNI till utvecklingsbistånd och vi kommer ligga i framkant för fri, rättvis och hållbar handel. Pandemin ställer många frågor på sin spets, förstärker konflikter och skapar ytterligare utmaningar.

Demokrati och kvinnors mänskliga rättigheter ska skyddas. För att hantera den akuta situationen har många länder genomfört drakoniska åtgärder. I vissa fall används pandemibekämpningen som svepskäl för att tysta politisk opposition, journalister, civilsamhället och människorättsförsvarare. Därför är vår demokratisatsning, drive for democracy, ännu viktigare än tidigare. Vi har tagit initiativ till att samla höga företrädare för FN, EU, Europarådet och OSSE för att bidra till att försvara demokratiska principer och mänskliga rättigheter i detta nya läge. Våra ambassader har uppdrag att följa den demokratiska utvecklingen med anledning av corona.

Det krävs internationellt samarbete mot desinformation. Vi samarbetar inom EU för att stärka arbetet mot desinformation – och vi har stärkt arbetet för att hantera coronarelaterade frågor. Svenska institutet och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap arbetar för att möta felaktig information om vårt arbete med pandemin.

Säkerhetsläget i världen påverkas av pandemin. Det behövs ett världsomspännande vapenstillestånd för att fokusera på att hantera pandemin. Sverige stöttar därför FN:s generalsekreterare Antonio Guterres i arbetet för att få till ett globalt vapenstillestånd. Vi arbetar aktivt med bland annat parterna i Jemenkonflikten för att försöka bidra till att FN:s uppmaning efterlevs, vilket nu ser ut att vara fallet. De säkerhetspolitiska riskerna under pandemin måste tas på allvar och vi samarbetar nära med andra för att motverka ökade hot.

Pandemin kommer att drabba fattiga länder och de mest utsatta. Sverige har redan skjutit till 40 miljoner kronor till WHO:s krisfond och 100 miljoner till FN:s stora humanitära krispaket riktat till världens mest utsatta länder. Detta är avgörande för att ha möjlighet att hantera konsekvenserna genom en snabb och koordinerad internationell respons. I EU har vi också arbetat för att öka stödet till våra grannländer i EU:s östliga partnerskap och att EU ska

samordna respons till Afrikas hantering av pandemin. Sveriges ger stöd till vaccinalliansen GAVI, för att säkerställa att nya vacciner kommer hela världen till del. Vi ser nu över hur det svenska biståndet kan öka insatserna i kampen mot coronaviruset.

En halv miljard människor riskerar att tryckas tillbaka in i fattigdom som en konsekvens av pandemin enligt en rapport från Oxfam. Vi måste se till att ekonomiska stödpaket kommer alla till del och att vi långsiktigt bygger en mer hållbar och jämlik ekonomi. Regeringens arbete med Global Deal, internationellt bistånd och förbättrade förutsättningar för fackligt arbete runt om i världen blir ännu viktigare.

Samarbete behövs för att hjälpa dem som fastnat utomlands. Många svenskar har lyckats ta sig hem på egen hand, vilket visar att det personliga ansvaret resenärer behöver ta också fungerar. I lägen där det inte varit möjligt har över 4 900 personer hittills kunnat resa hem tack vare utrikesdepartementets samarbete med andra länder, flygbolag och researrangörer. Det täta samarbetet mellan de nordiska utrikesministrarna innebär att vi hjälps åt med att hämta hem nordbor runt om i världen. Vi samarbetar också inom EU för att hjälpa varandras medborgare att återvända hem.

EU ska vara en stark global aktör. Med internationell oro behöver EU ta en ledande roll för att driva på internationellt arbete. Sverige stöttar EU:s höga representant för utrikesfrågor Josep Borell. Genom att agera samlat och gemensamt kan EU göra stor skillnad.

Handeln behöver fungera även i akuta situationer. Vi kan omöjligtvis producera alla sjukvårdsprodukter och mediciner här i Sverige. För att säkra hälsa och arbetstillfällen arbetar Sverige hårt för att både EU:s inre marknad och världshandeln ska fungera även under hanteringen av coronaepidemin. För att öka utbudet av viktiga varor har Sverige drivit igenom förslaget om att avskaffa EU:s tullar på medicinsk utrustning.

Nordensamarbetet bör stärkas. När varje land nu fattar beslut för att skydda sin befolkning hanterar vi utmaningarna genom nära dialog – och vi bidrar till att minimera de negativa effekterna för varandra och våra medborgare som bor längs gränserna. Det nordiska samarbetet spelar en stor roll i den akuta situationen vi är i – och kommer vara avgörande för vårt långsiktiga arbete för att hantera konsekvenserna av pandemin.

Coronaviruset ställer oss inför nya stora utmaningar. Vi genomgår nu något som vi aldrig tidigare upplevt i modern tid. Vår starka övertygelse är att det

svenska internationella engagemanget är både viktigt för att lösa den akuta situationen med corona – och för att bidra till säkerhet, hållbarhet och välfärd. Det är inte en tid för mindre samarbete, stängda dörrar eller protektionism. Nu är en tid för mer internationellt samarbete.

Ann Linde, utrikesminister

Peter Eriksson, minister för internationellt utvecklingssamarbete

Anna Hallberg, utrikeshandelsminister med ansvar för nordiska frågor

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Kvinnor drabbas extra hårt av coronakrisen

Publicerad 14 april 2020

Debattartikel av Ann Linde, utrikesminister och Åsa Regnér, vice chef FN:s jämställdhetsorgan UN Women. Publicerad i Aftonbladet den 13 april 2020.

Ann Linde och Åsa Regnér: Här måste vi stärka insatserna

Världen över bär kvinnor en stor del av ansvaret för att hålla ihop samhällen och familjer – i hemmet, vården, skolan och äldreomsorgen. I länder där sådana uppgifter genomförs professionellt är yrkena kvinnodominerade, med lägre lön än i manligt dominerade yrken. I andra länder utför kvinnor uppgifterna obetalt.

I Coronakrisen kan dessa skillnader mellan könen få rent livsavgörande konsekvenser. Därför behöver insatserna mot Covid-19 globalt ha ett jämställdhetsperspektiv, vilket vi också ska kräva från aktörer som EU och FN.

Vi behöver lyssna på civilsamhället – exempelvis har Kvinna till Kvinna påpekat hur lokala kvinnoorganisationer kan spela en nyckelroll i att hålla ihop samhällen under kriser.

Dessa frågor är prioriterade för Sveriges regering och FN:s jämställdhetsorgan UN Women. Låt oss peka ut tre områden där kvinnor är särskilt utsatta i coronakrisen, och där insatserna för kvinnors och flickors villkor och rättigheter behöver stärkas:

- Mäns våld mot kvinnor. Erfarenheten visar att våld i nära relationer ökar i kriser och katastrofer. Så skedde vid ebola- och zikaepidemierna, och märks redan i Covid-19. Kvinnor som lever med våldsamma och

kontrollerande män utsätts för betydligt större fara nu, exempelvis på grund av bestämmelser om karantän. Situationen förvärras om kvinnojourers verksamhet minskar. Behovet för stöd kommer att öka efter krisen.

- Hälsa. Kvinnor står i frontlinjen för coronaviruset. De utgör 70 procent av anställda inom vård och sociala sektorer globalt och tar huvudansvaret för hemarbete, vilket inbegriper omsorg om smittade familjemedlemmar. Dessutom är en majoritet av världens äldre kvinnor, särskilt över 80 år. Tillgången till sjukförsäkring är ojämförbar. Vid tidigare hälsokriser har sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter som mödravård, preventivmedel och säker abort nedprioriterats när begränsade resurser omfördelas.
- Ekonomi och delaktighet. Globalt sett har kvinnor sämre privatekonomi och en mer utsatt ställning på arbetsmarknaden än män. Kvinnor är också i större utsträckning ensamstående föräldrar. Därför riskerar den ekonomiska nedgången efter coronakrisen att slå hårdare mot kvinnor. Ekonomiska åtgärder mot krisens effekter behöver ta hänsyn till kvinnors situation. I konfliktutsatta länder riskerar kvinnor att än mer marginaliseras i konflikt hantering och beslutsfattande.

I veckan har FN:s generalsekreterare skickat ett starkt budskap om behovet av att inkludera kvinnor i arbetet mot corona. Sverige står bakom detta fullt ut. UN Women når de mest utsatta kvinnorna där de bor i världen.

När nu Pekingplattformen för jämställdhet firar 25 år har vi en uppmaning till regeringar världen över.

Ge kvinnor samma rätt till beslutsfattande som män. Lyssna på kvinnoorganisationer och civilsamhälle. Ställ alltid frågan – påverkas kvinnor och män olika, hur kan vi utjämna skillnaden? Hur får flickor tid att studera i stället för att ta hand om syskon och föräldrar? Hur värdesätts och avlönas kvinnors bidrag till vård, omsorg, samhälle och ekonomi?

Jämställda samhällen är mer välmående och hållbara. Världens regeringar och FN har nu en möjlighet att prioritera jämställdheten. Vår uppmaning: ta den!

Ann Linde, utrikesminister

Åsa Regnér, vice chef FN:s jämställdhetsorgan UN Women